

Finansdepartement
Skattelovavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

10. april 2007

Høring – Fritak fra leveringsplikten for skattytere som mottar en korrekt og fullstendig forhåndsutfylt selvangivelse

Vi viser til Finansdepartementets høringsbrev av 9. januar 2007 med vedlagte høringsnotat av samme dato om forslag til fritak fra leveringsplikten for skattytere som mottar en korrekt og fullstendig forhåndsutfylt selvangivelse.

Det foreslås endringer i ligningsloven § 4-2 nr. 2 og forskrift 22. desember 2000 nr. 1569 om forhåndsutfylt selvangivelse, slik at de skattytere som etter å ha kontrollert de forhåndsutfylte opplysningene, ikke har endringer eller tillegg til disse, kan slippe å svare ved å returnere selvangivelsen til ligningskontoret eller levere elektronisk. Ved ikke å levere en korrigert selvangivelse innen leveringsfristen anses skattyter å ha godkjent innholdet, og derved bekreftet at de forhåndsutfylte opplysningene er korrekte og fullstendige. Skattytters opplysningsplikt overfor ligningsmyndighetene er ikke endret og skattyter vil fortsatt ha ansvaret for at opplysningene som legges til grunn for ligningen er riktige. Dette innebærer at den som ikke korrigerer eller supplerer en uriktig eller mangelfullt forhåndsutfylt selvangivelse, vil kunne miste klageadgangen, ilegges tilleggsskatt eller anmeldes for skattesvik. Fritaket fra leveringsplikten vil være et tilbud til de som ikke har endringer i den forhåndsutfylte selvangivelsen. De som ønsker å levere selvangivelsen selv om de ikke har endringer, skal fremdeles kunne gjøre det.

Norsk Øko-Forum støtter forslaget om å innføre en ordning med fritak for leveringsplikten av forhåndsutfylt selvangivelse, forutsatt at den er korrekt og fullstendig ved mottaket, såkalt ”stille aksept”.

Fritaket fra leveringsplikten vil være et forenklet tilbud til de mange skattytere som ikke har endringer i den forhåndsutfylte selvangivelsen. For inntektsåret 2005 gjaldt dette drøyt 55 % av skattyterne, eller over 1,8 millioner skattytere. Det er grunn til å tro at dette antallet vil øke betydelig i de kommende år. Etter vår oppfatning er det en riktig strategi at skatteetaten utvikler brukervennlige og automatiserte tjenester for lojale skattytere.

Det finnes fortsatt noen som synes det er vanskelig å forholde seg til nye elektroniske løsninger. Mange stoler ikke helt på at det som man ikke leveres på papir kommer fram til ligningskontoret. Disse leverer i stor grad selvangivelsen på papir. Dette gjelder også for mange av dem som ikke har noen endringer i selvangivelsen. For disse vil neppe innføring av

”stille aksept” ha noen betydning. De vil fremdeles returnere PSA-blanketten i underskrevet stand. Etter hvert som bruken av elektroniske tjenester i samfunnet stadig blir utvidet og antallet skattytere som er skeptiske til å benytte de elektroniske kanalene går ned, tror vi at tallet på innsendte papirs selvangivelser vil bli redusert. Dette vil gjelde både for de som har endringer og de som ikke har det.

På kort sikt antar vi at innføringen av ”stille aksept” ikke vil medføre noen store ressursbesparelser for ligningskontorene, men vi tror imidlertid at ordningen vil være viktig for å effektivisere ligningen av dem som i dag ikke leverer selvangivelser.

Av høringsnotatet fremgår det at en ordning med fritak for å sende inn selvangivelse, vil medføre administrative besparelser for likningskontorene i forbindelse med mottak, sortering registrering og arkivering av selvangivelser. Som nevnt antar vi at antall PSA-skattytere som leverer selvangivelse uten endringer på papir, ikke vil bli særlig redusert. For de som leverer elektronisk, vil ”stille aksept” ikke medføre noen ressursbesparelser for ligningskontorene. Besparelsene vil derfor etter vår oppfatning i det vesentligste ligge i at de skattyterne som i dag ikke leverer selvangivelse og som må skjønnsignes, selv om alle inntekter og fradragsberettigede utgifter er innberettet, vil komme inn under ordningen med ”stille aksept”. I dag skal disse skjønnsignes og ilegges tilleggsatt selv om likningsmyndighetene har alle opplysninger som er nødvendig for en riktig ligning. Bruk av ressurser til puring på ikke leverte selvangivelser, varsel om tilleggsatt og skjønnsigning vil derfor kunne reduseres.

En slik ressursbesparelse forutsetter imidlertid at innberetninger av tredjemannsopplysninger etter ligningsloven kapittel 6 utvides. Det blir derfor helt essensielt at ulike skattefrie inntekter innberettes, slik det er foreslått i høringen om forslag til forskrift om offentlige myndigheters plikt til ukrevet å gi lignings- og merverdiavgiftsmyndighetene opplysninger om utbetaling av erstatninger, tilskudd, bidrag, trygder, stønader mv. Særlig gjelder dette for ytelser etter sosialtjenesteloven. I motsatt fall vil mange risikere en uriktig skjønnsigning etter ligningsloven § 8-2 nr. 3. Uriktige skjønnsigninger vil igjen føre til et økt antall klager.

Det må imidlertid etter vår oppfatning være en forutsetning at eventuelle frigjorte ressurser brukes til økt kontroll av skattytere og oppgavegivere.

Videre er det en forutsetning av det foreligger sanksjonsmuligheter overfor dem som ikke oppfyller vilkårene for å slippe å levere selvangivelse, men likevel ikke leverer. Det vil være viktig at det foreligger gode kontrollmuligheter for likningsmyndighetene til å finne fram til disse skattyterne og at disse ilegges sanksjoner.

Departementet tar i høringsnotatet opp spørsmålet om tilleggsatt når skattyter ikke sender inn selvangivelse og det senere viser seg, for eksempel etter et ettersyn hos arbeidsgiver, at han har hatt inntekter som ikke er innberettet og heller ikke er oppgitt. Fritaket fra leveringsplikten er da ikke oppfylt. Spørsmålet er om tilleggsatt skal ilegges etter ligningsloven § 10-2 nr. 1 for ikke oppgitte inntekter eller etter nr. 2 for ikke levert selvangivelse. Departementet peker på at tilleggsatt etter nr. 2 av hele inntekten kan være urimelig strengt, og vil i forbindelse med nye tilleggsattregler vurdere dette nærmere.

Etter Høyesteretts dom av 8. desember 2006 kan det, slik vi vurderer det, ilegges 15 % tilleggsatt for de forhold som er innberettet og inntil 60 % tilleggsatt for de forhold som

ikke er innberettet eller er lett kontrollerbare av andre årsaker. I tilfeller hvor det ikke er innberetninger eller lett kontrollerbare forhold for øvrig, kan det ilegges tilleggsskatt med 30 % av den samlede inntekt som blir fastsatt.

Når skattyter slipper å foreta seg noe aktivt for å levere selvangivelse, kan det være en del skattytere som ikke kontrollerer opplysningene så nøye. Det kan være lett å la ”småfeil” passere. Når det tar lang tid mellom mottak av lønnsoppgaver, bankoppgaver mv. og innlevering av selvangivelsen, kan det være lettere å ikke kontrollere opplysningene på den tilsendte PSA-blanketten særlig nøye. Dette gjelder nok også i dag ved elektronisk levering. Det vil derfor være viktig med informasjonstiltak overfor skattyterne, hvor det er viktig å påpeke at fritaket fra leveringsplikten ikke medfører at man er fritatt fra å kontrollere at opplysningene på PSA-blanketten er korrekte, og at unnlatelse av å rette opp eventuelle feil vil kunne medføre sanksjoner og tap av rettigheter.

På bakgrunn av dette støtter vi departementets forslag om innføring av ”stille aksept”. Vi legger vesentlig vekt på at fritaket fra leveringsplikten vil være et forenklende tilbud til de mange skattytere som ikke har endringer i den forhåndsutfylte selvangivelsen. Ordningen bør innføres så raskt som mulig og vi forutsetter at det kan skje allerede fom. inntektsåret 2007.

Med hilsen
for Norsk Øko-Forum

Jan-Egil Kristiansen
leder faglig utvalg

